

Kosova dhuron

2022

RAPORTI MBI GJENDJEN E FILANTROPISË

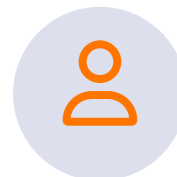
3.455.000

EUR shuma e regjistruar

920

i rasteve

1,9

EUR dhurimi për banor

Burimi: kosovadhuron.org

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

°catalyst

KCSF
FONDACIONI KOSOVAR PËR SHËNDETËSI ÇMILË
KOSOVAR CIVIL SOCIETY FOUNDATION

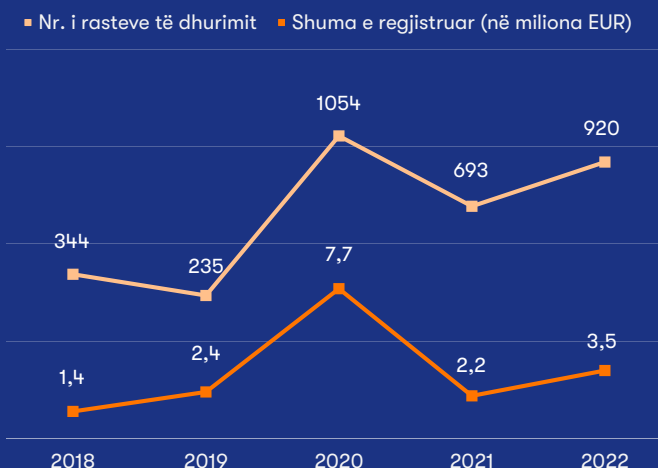
TRENDET E DHURIMIT

Trendet e dhurimit kanë pësuar luhatje, herëpashere me rritje të ndjeshme. Këto goditje mund t'u atribuohen krizave humanitare, si tërmeti i vitit 2019 në Shqipëri dhe pandemia COVID-19 e vitit 2020. Viti 2020 pa nivelin më të lartë të dhurimit, i ndjekur nga një rënie në vitin 2021.

Megjithatë, një rritje e konsiderueshme e dhurimit u vu re në vitin 2022. Kjo rritje në filantropi është fokusuar kryesisht në përpjekjet për lehtësimin e varfërisë. Ne besojmë se arsyeja për këtë mund të jenë trendet negative ekonomike, duke përfshirë parashikimet më të ulëta të PBB-së për vitin 2022 dhe inflacionin e lartë.

Kjo shënoi një rritje prej 33% krahasuar me vlerën e donacioneve të regjistruara në vitin 2021. Duke përjashtuar dhënieën e ndihmës për COVID-19 në vitin 2020, si vlera e regjistruar ashtu edhe numri i donacioneve arritën nivelin më të lartë të regjistruar në Kosovë që kur Catalyst Balkans filloi të ndjekë filantropinë në 2013. Vlera e regjistruar e dhurimit ishte 1,9 euro për banor të popullsisë së Kosovës.

Trendet e dhurimit
2018-2022

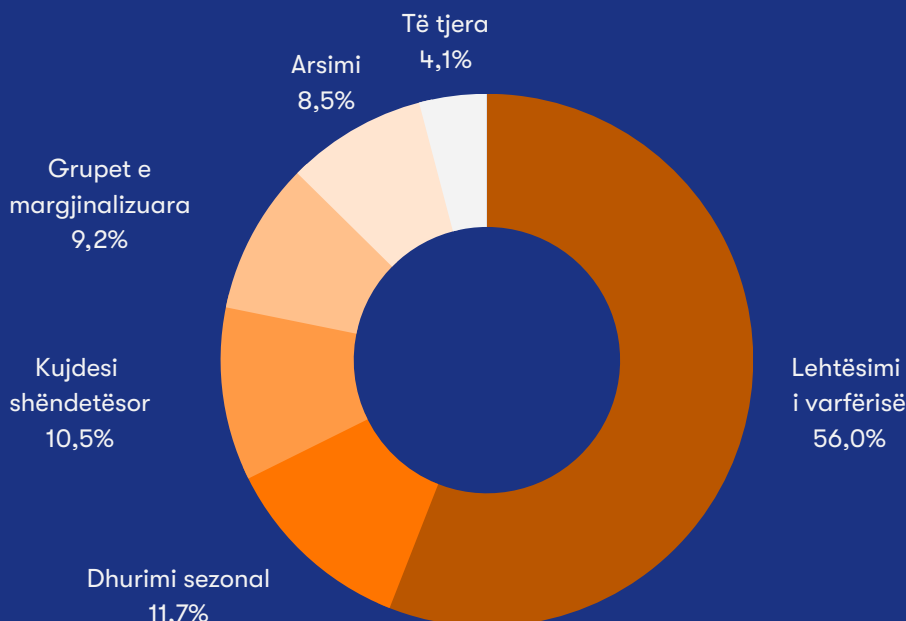

KAUZAT

Dhurimi për lehtësimin e varfërisë doli si shkaku më i shpeshtë për të cilin donatorët dhuruan në vitin 2022 – duke u rritur nga 13,2% e të gjitha donacioneve në vitin 2021 në 55,9% të donacioneve të përgjithshme në 2022. Fushat e tjera kryesore në vitin 2022 përfshinin kujdesin shëndetësor (10,5%), mbështetjen e grupeve të marginalizuara (9,2%) dhe arsimin (8,5%). Dhurimi sezonal përbën 11,7% të të gjithë donacioneve.

Donacionet që kanë pasur qëllim lehtësimin e varfërisë u fokusuan kryesisht në mbështetjen e njëhershme humanitare, siç janë pako ushqimore dhe sigurimi i banesave individuale për qytetarët me status të dobët social.

Kauzat
(% e rasteve)

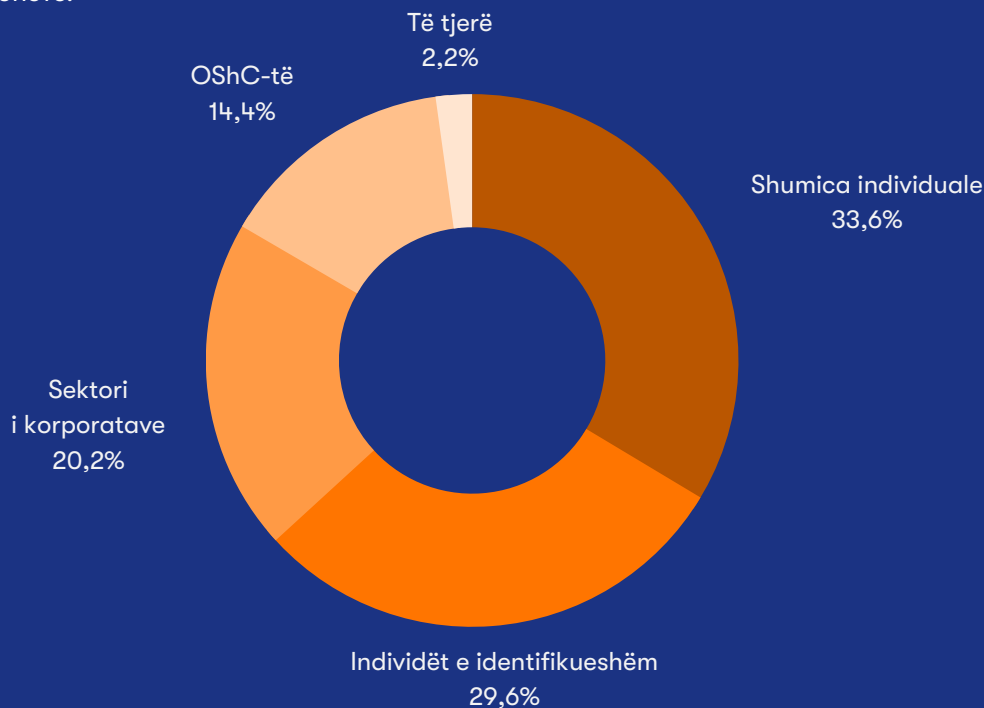

DONATORËT

Dhurimi i shumicës individuale (donacionet kolektive nga një numër individësh të paidentifikuar) ishte lloji kryesor i donatorëve në vitin 2022, që përbën 33,6% të rasteve të dhurimit. Individët e identifikueshëm ishin kategoria e dytë më e shpeshtë i donatorëve (29,7%). Kjo do të thotë se 63,3% e rasteve të dhurimeve të regjistruara në vitin 2022 ishin donacione të bëra nga individë.

Ndërsa dhurimi i donatorëve nga diaspora është i shpërndarë në të gjitha kategoritë e donatorëve, donacionet e ardhura nga diaspora në vitin 2022 arritën në 18,3% të të gjitha donacioneve.

Donatorët
(% e rasteve)

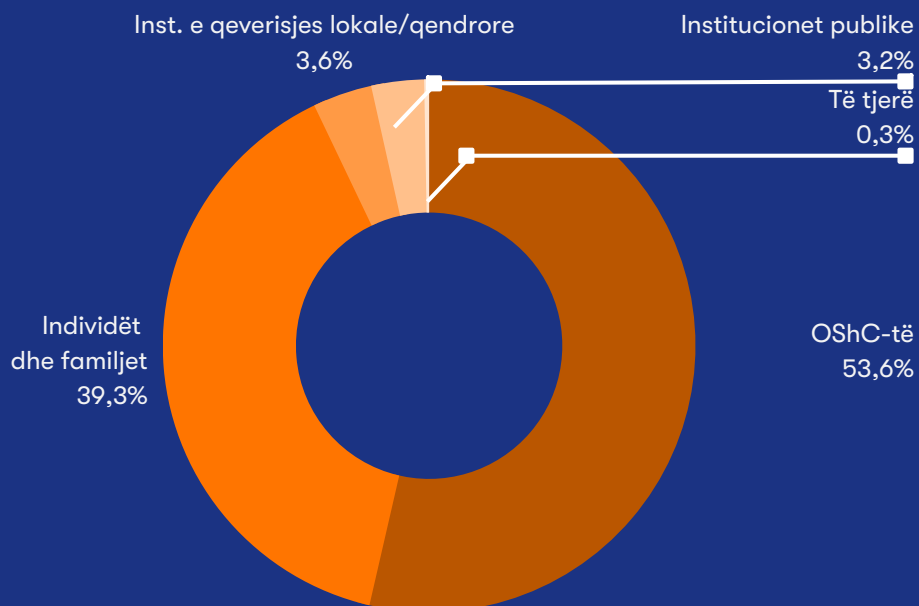

PRANUESIT

Organizatrat e shoqërisë civile në vitin 2022 dolën si përfituesit më të shpeshtë të donacioneve (53,6% në vitin 2022; 25,2% në vitin 2021) duke ndryshuar vendet me individët dhe familjet, të cilët ishin kategoritë kryesore të pranuesve në vitin 2021 (39,3% në vitin 2022; 54,1% në vitin 2021). Kjo çoi në ndryshim në trend të disa viteve të mëparshme, kur shumica e donacioneve u ishin dhënë drejtpërdrejt individëve dhe familjeve në nevojë.

Donacionet e drejtuara nëpërmjet institucioneve të qeverisjes lokale/qendrore dhe institucioneve publike mbledhën një numër më të vogël donacionesh në vitin 2022.

Pranuesit
(% e rasteve)

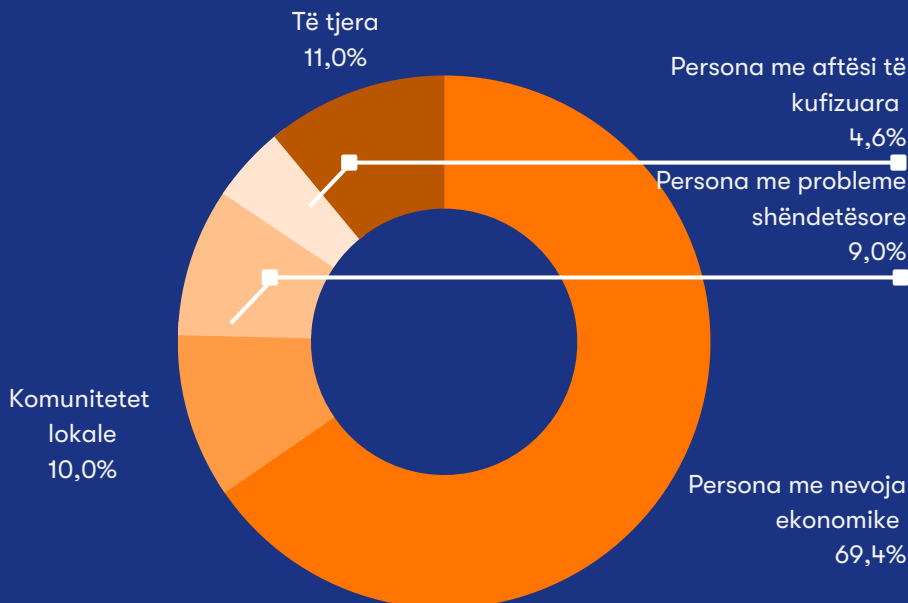

PËRFITUESIT

Personat me nevoja ekonomike ishin grupi i përfituesve përfundimtarë më shpesh i mbështetur nga komuniteti filantropik në Kosovë në vitin 2022, duke përbërë më shumë se 65,4% të të gjitha donacioneve të regjistruara. Kjo përqindje e madhe lidhet me numrin e lartë të fushatave të organizara me qëllim të lehtësimit të varfërisë gjatë vitit 2022.

Krahasuar me vitin 2021, rritja e përqindjes së rasteve të dhurimit drejtuar njerëzve në nevojë ekonomike u shoqërua me një ulje të donacioneve në dobi të popullsisë së komuniteteve të veçanta lokale.

Përfituesve
(% e rasteve)

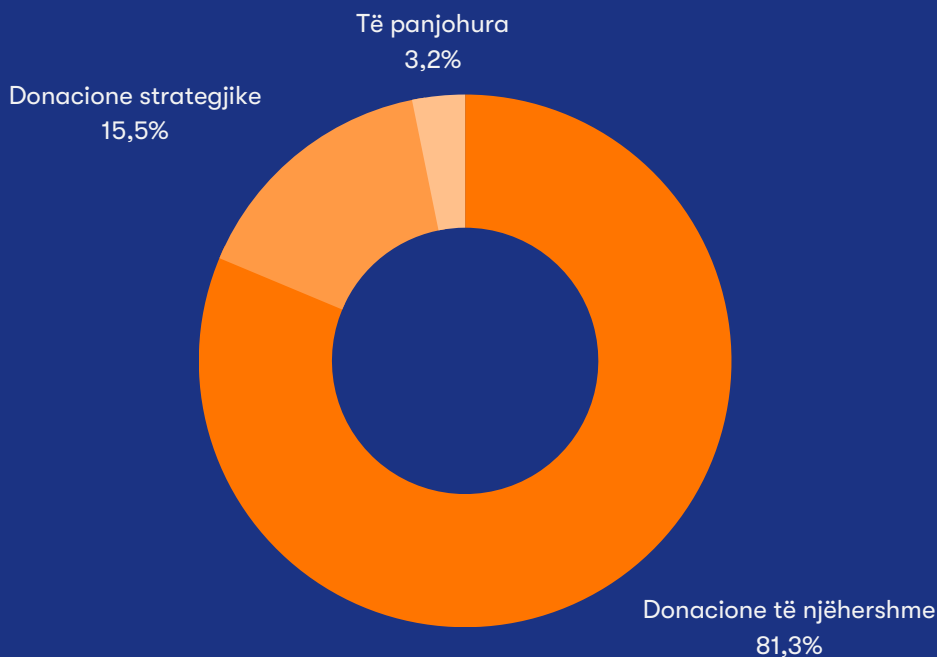

EFEKTET E SYNUARA TË DHURIMIT

Kur analizon përdorimin e donacioneve nga pranuesit, Catalyst Balkans e kategorizon dhurimin bazuar në efektet e synuara: për të mbështetur nevojat e njëhershme humanitare ose për të adresuar nevojat strategjike që kanë një ndikim afatgjatë.

Në vitin 2022, pas një trendi në dhurim të fokusuar më shumë në nevojat strategjike në vitet e mëparshme, ndodhi një kthim i ndjeshëm drejt dhurimit me fokus humanitar, me 81,3% të gjithë donacioneve. Kjo ishte përqindja më e lartë e dhurimit për efekte afatshkurtra të regjistruara nga Catalyst që nga fillimi i gjurmimit në vitin 2013. Ky ndryshim i trendit është kryesisht për shkak të një përqendrimi të lartë të donacioneve të bëra për qëllime të lehtësimit të varfërisë në vitin 2022.

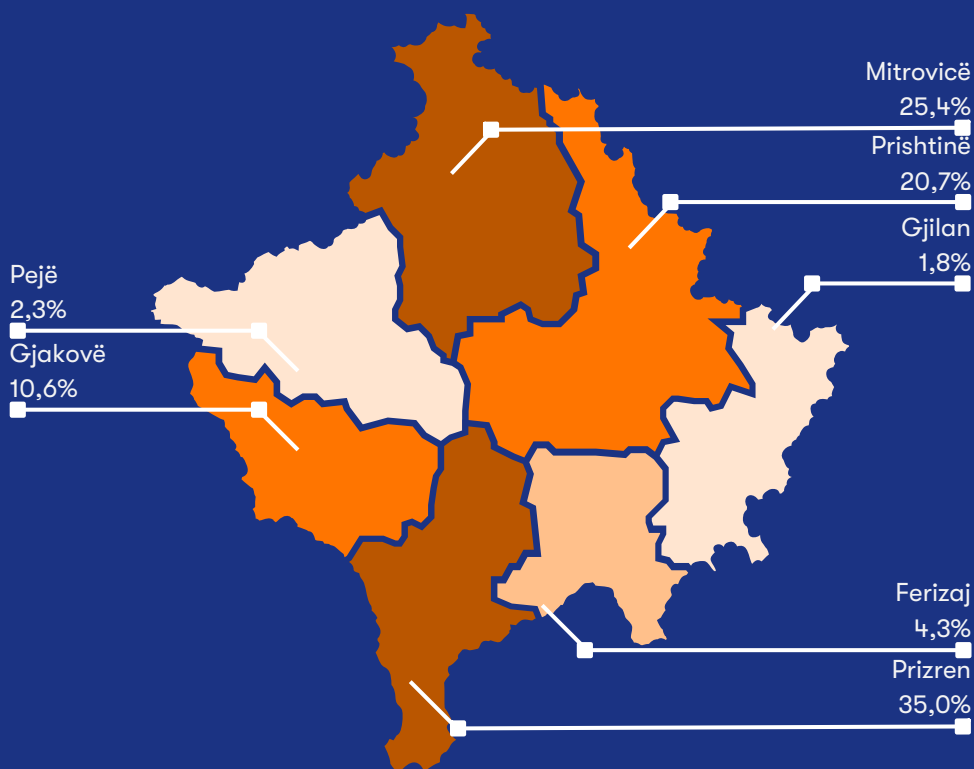
Efektet
(% e rasteve)

SHPËRNDARJA GJEORAFIKE E DHURIMIT

Në vitin 2022, pjesa më e madhe e rasteve të dhurimit (35%) u drejtua në rajonin e Prizrenit, që paraqet ndryshim në trendin e Prishtinës si rajoni më i mbështetur. Rritja e donacioneve për rajonin e Prizrenit ishte në korrelacion me rritjen e fushatave humanitare për lehtësimin e varfërisë të iniciuara nga organizatat me degë në Prizren. Mitrovica ishte rajoni i dytë më i përkrahur (25,4%), pasuar nga Prishtina (20,7%).

Shpërndarja
gjeografike e dhurimit
(% e rasteve)

Trendet e dhurimit të Kosovës në vitin 2022: Pasqyrë e donacioneve për lehtësimin e varfërisë dhe kujdesit shëndetësor

Donacionet për lehtësimin e varfërisë arritën përqindjen më të lartë në numrin e përgjithshëm të rasteve të dhurimit dhe shumën e dhuruar në vitin 2022. Konkretisht, më shumë se gjysma e rasteve të dhurimit dhe pak më pak se gjysma e shumës totale të regjistruar ishin të destinuara për këtë qëllim. Sa i përket vlerës së donacioneve, një shumë e lartë është shënuar për kujdesin shëndetësor. Ndër shkaqet e tjera përgjithësisht më pak të mbështetura, dhurimi sezonal u dallua për nga frekuenca e mbështetjes, ndërsa një pjesë e madhe e shumës së dhuruar ishte dedikuar për mbështetjen e Fondit të Sigurisë së Qeverisë së Kosovës.

Lehtësimi i varfërisë ka qenë shkak kryesor që ekosistemi filantropik i Kosovës e ka mbështetur gjatë gjithë viteve, duke u luhatur ndërmjet 25,9% dhe 55,9% të të gjitha donacioneve, me përjashtim të viteve 2020 dhe 2021 të ndikuar nga KOVIDI.

Dhurimi për kujdesin shëndetësor, arsimin dhe mbështetjen e grupeve të marginalizuara kanë qenë vazhdimisht shkaqe kryesore shtesë të mbështetura në Kosovë, por nivelet e tyre kanë ndryshuar gjatë tetë viteve të fundit.

Një përmbledhje e plotë e të gjitha donacioneve vitit 2022 sipas zonave të shkakut tregon shpeshësinë e dhurimit për shkaqe që janë më pak të mbështetura, por megjithatë janë ende fokus i filantropisë. Gjithsej 2,3% e të gjitha dhurimeve i përkisnin kategorisë Të tjera dhe është reflektim i donacioneve që i janë bërë Fondit të Sigurisë së Qeverisë së Kosovës. Dhënia për mbrojtjen dhe zbutjen e mjedisit arriti në 0,7% të niveleve të vitit 2022, e ndjekur nga Kultura dhe Artet (0,4%) dhe Veprimtaritë Fetare (0,2%). Trashëgimia, Zhvillimi Ekonomik dhe Sipërmarrësia Sociale janë mbështetur me 0,1% të donacioneve të regjistruara në Kosovë. Dhurimi i vazhdueshëm për korrigjimin e ndikimeve të KOVID-19 arriti gjithashtu në 0,1% të donacioneve.

Shkaqet sipas kategorive të donatorëve

Qytetarët përmes dhurimit të shumicës individuale ishin lloji më i shpeshtë i donatorëve në donacionet që synonin lehtësimin e varfërisë, kujdesin shëndetësor dhe dhurimin sezonal, ndërsa individët e njohur ishin lloji i donatorëve mbizotërues për mbështetjen e arsimit. Sektori i korporatave, shoqatat vendase dhe individët e identifikueshëm ndanë një përqindje të ngjashme donacionesh që synonin mbështetjen e grupeve të marginalizuara.

Shkaqet nga efektet e synuara të dhurimit

Dhurimi për të arritur rezultate afatshkurtra ishte forma mbizotëruese në të gjitha fushat e shkaqeve kryesore në vitin 2022. Për shembull, 40,7% e donacioneve për lehtësimin e varfërisë ishin në formën e mbështetjes humanitare (ushqim dhe materiale të tjera harxhuese).

Mbështetja strategjike ishte mbizotëruese në fushën e arsimit, ku bursat dhe stipendionet për studentët ishin forma më e shpeshtë e donacioneve.

I gjithë dhurimi sezonal kishte për qëllim arritjen e rezultateve afatshkurtra, që korrespondon me natyrën e dhurimit sezonal si të nxitur nga festa të ndryshme fetare dhe tendencën e donacioneve të drejtuara nga besimi për të synuar mbështetjen humanitare.

Shembuj të dhurimit

Shoqata Bereqeti në bashkëpunim me Bashkësinë Islame të Kosovës, organizuan fushatën tradicionale humanitare “Sofra e Ramazanit 2022” gjatë muajit të Ramazanit. Qëllimi i aksionit ishte ofrimi i pakove ushqimore për familjet me status të dobët social në të gjitha komunat në mbarë Kosovën. Një numër i donatorëve të korporatave, duke përfshirë

“Ec Me Këpucët e Mia”

supermarketin Lindi Center, Diamanti, Meka Halal Food dhe AB Bajrami dhanë mbështetjen e tyre në para ose të mira të tjera së bashku me donatorë të shumtë individualë vendas dhe nga diaspora. Për këtë fushatë u mbledhën më shumë se 45.000 euro.

Në Ditën Botërore e Sindromës Down (21 Mars) u mbajt një marsh solidariteti me moton “Ec Me Këpucët e Mia”. Qytetarët e mbështetën aksionin duke iu bashkuar marshimit për ndërgjegjësimin e publikut për nevojat e personave me sindromën Down. Aksioni u organizua nga Shoqata Down Syndrome Kosova në kuadër të fushatës “Një Kartolinë për Ty”. Gjatë fushatës, në sheshin Zahir Pajaziti në Prishtinë dhe në sheshet e tjera të qyteteve në mbarë Kosovën ishin vendosur tezgja me kartolina të bëra nga anëtarët e shoqatës. Donatorë të ndryshëm kontribuan në këtë fushatë duke dhuruar drejtpërdrejt dhe nëpërmjet blerjeve simbolike të kartolinave. Deri në fund të fushatës janë mbledhur 38.600 euro në katër qendrat e Down Syndrome Kosova – në Prishtinë, Ferizaj, Mitrovicë dhe Prizren.

Aksionet e KEDS-it dhe
Twig

Duke festuar Ditën Botërore të Tokës (22 prill), kompania KEDS dhuroi njëzet fidane dhe organizoi mbjelljen e tyre në kodër nga Fakulteti i Inxhinierisë Elektrike dhe Kompjuterike (FIEK). Fidanët u mbollën nga studentët e fakultetit si dhe studentët e Akademisë së KEDS-it. Aksioni u iniciua nga profesori Avni Alidemaj, nga KEDS.

Në një aksion të ngjashëm, kompania Twig kontribuoi në gjelbërimin e Komunës së Mitrovicës duke dhuruar 27 fidanë. Përfaqësues të kompanisë dhe Drejtorisë për Mbrojtjen e Mjedisit, së bashku me vullnetarë ndihmuan në mbjelljen e fidanëve pranë liqenit të Mitrovicës.

Pamja e donatorëve të Kosovës në vitin 2022: Një hulumtim i thellë në dhurimin individual, korporativ dhe nga diaspora

Trendet në kategoritë e dhurimit në Kosovë – 2018-2022

Individët kanë qenë donatorët më të shquar në Kosovë që nga fillimi i përcjelljes së filantropisë në Kosovë në vitin 2015. Me kalimin e kohës, dhurimi nga individë të njohur ka fituar një pjesë më të madhe në donacione. Dhurimi nga kompanitë dhe NVM-të ka pësuar gjithashtu një rritje të përgjithshme në peshën e saj në donacionet e përgjithshme.

Dhurimi i shumicës individuale

Dhurimi i shumicës individuale përbënte 33,6% të të gjitha rasteve të dhurimit dhe 56,9% të shumës totale të regjistruar në vitin 2022. Përqindja e lartë e rasteve të regjistruara të donacioneve të shumicës individuale lidhej me numrin e lartë të fushatave në të cilat qytetarët ishin donatorët më të shpeshtë. Organizatat jofitimprurëse përfaqësonin kanal kryesor të shpërndarjes së donacioneve të shumicës individuale gjatë vitit 2022.

Dhurimi nga individët e identifikueshëm

Kategoria e dytë më aktive e donatorëve në vitin 2022 ishin individët e identifikueshëm, duke zënë 29,7% të të gjitha rasteve të dhurimit dhe 15,5% të shumës totale të dhuruar. Më shpesh, dhurimi nga individët e identifikueshëm u jepej drejtpërdrejt individëve dhe familjeve në nevojë ose drejtohej drejt organizatave jofitimprurëse.

Dhurimi nga kompanitë

Donatorët e kompanive dhe NVM-ve mbështetjen e tyre e drejtuan kryesisht përmes punës së shoqatave vendore, kryesisht për qëllime të lehtësimit të varfërisë. Nga të gjitha

rastet e dhurimit të korporatave, 60,8% ishin nga kompanitë, ndërsa 39,2% ishin nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.

Kujt i dhuruan individët në vitin 2022

Dhurimi i shumicës individuale u përqendrua kryesisht në dhurimin nëpërmjet organizatave jofitimprurëse (79,6%) dhe, në një masë më të vogël, drejtpërdrejt individëve ose familjeve (19,1%). Vetëm 1,3% e donacioneve të shumicës individuale të regjistruara u drejtuan institucioneve publike. Duke pasur parasysh se dhurimi i shumicës individuale drejtohet kryesisht nga fushata të dedikuara për mbledhjen e fondeve dhe se shumica e mbledhjeve të fondeve të organizuara nga organizata jofitimprurëse u bëjnë thirrje individëve masivë, kjo shpërndarje ka kuptim.

Dhurimi nga individë të identifikueshëm arriti një përqindje më të barabartë midis përfituesve të synuar në vitin 2022, me 49,5% të drejtuar për individët dhe familjet dhe 43,2% e dhuruar nëpërmjet organizatave jofitimprurëse. Vetëm 4,4% u drejtua qeverive vendore dhe kombëtare dhe 2,2% institucioneve publike. Individët e identifikueshëm kanë tendencë të ndjekin teorinë e tyre të dhurimit, përveç përgjigjes ndaj ankesave, kështu që pritet të ketë një shpërndarje më të barabartë në të gjitha kategoritë e pranuesve.

Për çfarë efektesh të synuara dhuruan individët në vitin 2022

Më shumë se 91% e të gjitha dhurimeve të shumicës individuale u drejtuan për përdorime që synonin të arrijnë ndikim afatshkurtër, ndërsa vetëm 4% u përdor në një mënyrë që do të bënte një ndryshim strategjik. Kjo është në kontrast me dhurimin nga individët e identifikueshëm, ku gati 33% e të gjitha rasteve të dhurimit mund të klasifikohen si dhurime strategjike, dhe pothuajse 66% ishin të drejtuara për mbështetje të njehershme.

Kujt i dhuroi Sektori korporativ në vitin 2022

Kompanitë ndanë donacionet e tyre ndërmjet organizatave jofitimprurëse (46,2%) dhe individëve dhe familjeve (43,5%). Më pak se 5% e rasteve të dhurimit të korporatave u drejtuan institucioneve publike ose qeverive lokale dhe kombëtare.

Për cilat efekte të synuara dhuruan kompanitë në vitin 2022

Ndërsa dhurimi i korporatave në vitet e mëparshme kishte qenë më e orientuar drejt arritjes së ndikimeve strategjike afatgjata, shumica dërrmuese (87,1%) e të gjitha rasteve të dhurimit të korporatave në vitin 2022 synonte krijimin e ndikimeve afatshkurtra, pasi fokusi i përgjithshëm i dhurimit ishte për lehtësimin e varfërisë. Nga ana tjetër, vetëm 7,5% e donacioneve të korporatave u drejtua drejt rezultateve strategjike në vitin 2022.

Kujt i dhuroi diaspora në vitin 2022

Fokusi kryesor i dhurimit të diasporës ishin donacionet e drejtpërdrejta për individët dhe familjet (53,6% e rasteve) në vitin 2022, ku dhurimi për organizatat jofitimprurëse (41,1%) ishte rruga e dytë e fortë e dhurimit.

Për cilat efekte të synuara dhuroi diaspora në vitin 2022

Për dallim nga kategoritë e tjera të donatorëve kryesorë në vitin 2022, diaspora mbizotëronte në donacionet strategjike me 44,6% të të gjitha rasteve të dhurimit. Ndikimi afatshkurtër ishte ende në fokusin e më shumë se 52% të të gjitha donacioneve nga diaspora.

Shembuj të dhurimit

Përmes platformës KOSOVA ideas crowdfunding, qytetarët ndihmuan në mbledhjen e fondeve për projektin e iniciuar nga Roma Versitas Kosova për mbështetjen e Shkollës së Muzikës “Music 4 All”(Muzikë për të gjithë) në Plementinë. Shkolla ofron kurse muzikore dhe punëtori falas për fëmijë dhe të rinj. Fushata zgjati deri më 8 janar të vitit 2022 dhe u mbledhën më shumë se 5.000 euro, të destinuara për blerjen e materialeve të nevojshme mësimore dhe artistike si dhe pajisje, fonde për transport, ngjarje dhe faturat e ngrohjes.

“Muzikë për të gjithë”

NLB Banka i dhuroi materiale dhe pajisje didaktike Kabinetit për Logopedi në Qendrën Klinike Universitare të Kosovës (QKUK). Mjetet thelbësore të dhuruara janë të destinuara për trajtimin e fëmijëve me çrregullime në komunikim dhe njohje. Gjithashtu, banka shpërndau dhurata për disa shoqata në mbarë Kosovën që ofrojnë kujdes për fëmijët me aftësi të kufizuara.

Një shembull i mbështetjes së korporatave në vitin 2022 ishte fushata “1 cent – Dhuro pak, ndihmo shumë”. Ky aksion u organizua nga kompania Fluidi Group, përmes fondacionit të saj të sapokrijuar Floil Cares. Duke përdorur një qasje marketingu të lidhur me kauzën, një cent euro u dhurua nga shitja e çdo shishe vaj Floil për të ofruar mbështetje për Shoqatën Down Syndrome Kosova.

Ndryshimet në Filantropinë e Kosovës: Trendet e pranuesve dhe flukset e dhurimit në vitin 2022

Historikisht, dhurimi i drejtpërdrejtë individëve dhe familjeve ka qenë mënyra më e shpeshtë për të kryer filantropi. Megjithatë, ky trend ndryshoi në vitin 2022, kur pjesa më e madhe (53,6%) e rasteve të dhurimit iu drejtuan organizatave jofitimprurëse, ndërkohë që vetëm 39,5% e donacioneve iu dhanë drejtpërdrejt individëve dhe familjeve.

Ndërsa dhurimi për qeveritë lokale dhe kombëtare dhe institucionet publike (shkollat, klinikat shëndetësore, qendrat e kulturës, etj.) e pa kulmin e saj në vitin 2020 gjatë krizës të COVID-19, rënia e saj në vitin 2021 dhe vitin 2022 uli nivelet e dhurimit përmes këtyre kategorive të pranuesve në nivele edhe më të ulëta se para-KOVID-it. Ky është veçanërisht rasti i dhurimit për institucionet publike të cilat për herë të parë në vitin 2022 shënuan nivele njëshifrore, duke përbërë vetëm 3,2% të të gjitha donacioneve.

Dhurimi për organizatat jofitimprurëse

Nën termin organizata jofitimprurëse, Catalyst Balkans njeh këto lloje të organizatave: shoqata vendase, shoqata të huaja, shoqata të diasporës, fondacione private dhe fondacione korporative. Në vitin 2022, dhurimi është regjistruar vetëm për shoqatat vendase dhe fondacionet private në Kosovë.

Organizatat jofitimprurëse u dalluan si përfituese kryesore në Kosovë në vitin 2022, duke marrë 53,6% të të gjitha donacioneve. Dhurimi për shoqatat vendase përbënte 50,2% të të gjitha donacioneve, me pranuesit më të shpeshtë duke përfshirë Shoqatën Jetimët e Ballkanit, Shoqatën Humanitare Bereqeti, Shoqatën Down Syndrome Kosova dhe Aksion për Nëna dhe Fëmijë.

Donacionet e bëra për fondacionet private përbënin 3,4% të të gjitha rasteve të dhurimit në vitin 2022.

Dhurimi për shtetin

Dhurimi për institucionet shtetërore, duke përfshirë qeveritë vendore dhe kombëtare dhe institucionet shëndetësore, arsimore, kulturore dhe sociale, përbënin një pjesë dukshëm më të vogël të rasteve të dhurimit në vitin 2022. Nga të gjitha rastet e dhurimit, 3,2% u drejtuan institucioneve të llojeve të ndryshme dhe 3,6% iu drejtua qeverive vendore/kombëtare. Megjithatë, një vlerë e konsiderueshme e donacioneve – gati një e katërta e shumës totale të regjistruar, ishte dedikuar për Fondin e Sigurisë së Ministrisë së Mbrojtjes së Kosovës.

Ndër institucionet publike që morën mbështetje filantropike private në vitin 2022, institucionet shëndetësore ishin pranuesit më të shpeshtë, të ndjekura nga institucionet arsimore, sociale dhe, së fundi, ato kulturore.

Shembuj të dhurimit

Ministria e Mbrojtjes së Kosovës hapi Fondin e Sigurisë për sigurimin e masave mbështetëse në kohë krize të mundshme. Donatorët më të shquar të fondit ishin donatorë individualë si zyrtarë të vendit, sipërmarrës dhe artistë, si dhe kompani dhe shoqata. Shuma totale e regjistruar e donacioneve të grumbulluara për Fondin e Sigurisë në vitin 2022 ishte rreth 838.600 euro.

Shoqata Humanitare “Bereqeti” në Drenas, në bashkëpunim me Kryetarin e Këshillit të Bashkësisë Islame në Drenas, kanë njoftuar për hapjen e pusit për shkollën fillore “Hasan Prishtina” në fshatin Llapushnik. Pusët ekzistuese në terrenin e shkollës nuk prodhonin më ujë të pijshëm, ndaj duhej një zgjidhje urgjente. Pronari i tokës fqinje, Jeton Rrahim Thaçi, ka dhuruar shfrytëzimin e tokës së tij për hapjen e pusit.

Filantropia e Kosovës: Grupet e Përfituesve dhe Kanalet Mbështetëse në vitin 2022

Grupet përfituese që marrin mbështetje nga dhurimi vendas në vitin 2022

Në vitin 2022, 65,4% e të gjitha rasteve të dhurimit (dhe 47,3% e shumës së regjistruar) në Kosovë ishin të drejtuara drejt njerëzve në nevojë ekonomike. Niveli i lartë i dhurimit për këtë grup të veçantë paraqet vazhdimësi të një trendi që ka filluar në vitin 2020. Gjithashtu korrespondon me trendet socio-ekonomike dhe pasigurinë ushqimore dhe inflacionin më të lartë që po ndodh në Kosovë gjatë së njëjtës periudhë.

Grupet e tjera kyçe përfituese në vitin 2022 përfshijnë popullsinë e komuniteteve të veçanta lokale (10% e rasteve të dhurimit dhe 4,4% e shumës së dhuruar) të cilët kanë përfituar nga përmirësimet e bazuara në komunitet në mjedisin lokal dhe njerëzit me probleme shëndetësore (9,0% e rasteve të donacioneve dhe 13,7% të shumës së dhuruar).

Vlen të theksohet se frekuenca e rasteve të dhurimit të fokusuar në popullatën e përgjithshme të Kosovës në vitin 2022 ishte 2,5%, ndërsa vlera e donacioneve arriti në 24,8% të shumës totale të dhuruar. Ky trend ishte rezultat i donacioneve të dedikuara për mbështetjen e Fondit të Sigurisë së Kosovës në vitin 2022.

Si mbështeten grupet përfituese nga kategori të ndryshme donatorësh

Dhurimi i shumicës individuale ishte burimi kryesor i donacioneve për njerëzit në nevojë ekonomike dhe njerëzit me probleme shëndetësore. Në më shumë se gjysmën e të gjitha rasteve të dhurimit për njerëzit me probleme shëndetësore dhe në më shumë se një të tretën e të gjitha rasteve të dhurimeve për njerëzit në nevojë ekonomike, fushatat e shumicës individuale ishin burimi i fondeve.

Individët e identifikueshëm ishin donatorë në 57,6% të të gjitha veprimeve të destinuar për popullatën e komuniteteve të veçanta lokale. Kryesisht, këto veprime përfshinin donacione të bursave nga donatorët e diasporës, të cilat ishin të destinuar për studentë nga qytete apo komunitete të caktuara.

Efektet e synuara të dhurimit për grupet kryesore të përfituesve përfundimtarë

Ekzaminimi i mënyrës se si përdoren fondet e dhuruara ofron një pasqyrë nëse një donacion i caktuar do të ketë ndikim afatshkurtër duke adresuar simptomat e një problemi ose ndikim më strategjik duke adresuar rrënjën e problemit.

Në vitin 2022, 96% e burimeve të dedikuara për mbështetjen e njerëzve në nevojë ekonomike u përdorën për të adresuar nevojat e tyre të menjëhershme dhe për të ofruar ndihmë humanitare, mbështetje ushqimore ose forma të tjera afatshkurtëra të mbështetjes që do

Mbështetje për gratë dhe vajzat nga komuniteti rom, ashkali dhe egjiptian

#EcPërMua

Dhurim i 100 kompjuterëve

të trajtonin përkohësisht problemin. Më shumë se 78% e fondeve të drejtuara për njerëzit me probleme shëndetësore ishin për zgjidhje afatshkurtra, me vetëm 13% të fondeve të përdorura për të krijuar rezultate afatgjata të shëndetit dhe mirëqenies.

Format strategjike të dhurimit ishin më të shpeshta në donacionet që mbështetnin personat me aftësi të kufizuara (31% e rasteve kishin qëllim strategjik), veçanërisht kur popullsia nga një komunitet i caktuar lokal (67,4% e rasteve) përfitoi nga një donacion.

Shembuj të dhurimit

OJQ-ja Sakuntala mblodhi me sukses 850 euro përmes një fushate në platformën KOSOVA ideas crowdfunding me qëllim të ofrimit të trajnimit profesional për gratë dhe vajzat nga komunitetet rome, ashkali dhe egjiptiane. Trajnimi pesëmuor u organizua nga Instituti Yunus Emre në Prizren me qëllim të përmirësimit të zhvillimit ekonomik të grave dhe vajzave rome në komunën e Prizrenit, si dhe promovimin e artizanatit tradicional.

Në qershor të vitit 2022, duke përdorur hashtagun #EcPërMua, Shoqata SOS Fshatrat e Fëmijëve Kosovë organizoi fushatën rajonale #IT4SOS në bashkëpunim me Shoqatën për Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit të Kosovës. Qëllimi i aksionit ishte mbledhja e fondeve për mbështetjen e fëmijëve pa përkujdesje prindërore. Iniciativës iu përgjigjën kompani të ndryshme si Raiffeisen Bank, NLB Banka, ProCredit Bank, 3CIS SH.A., Appsteller, Global CT Digital Kosovo. Shuma totale e grumbulluar ishte 12.500 euro.

Shoqata e diasporës Naim Frashëri LAPSH në Zvicër i dhuroi SHFMU “Vëllezërit Frashëri” në Lipjan 100 kompjuterë së bashku me aksesoret e nevojshëm. Dhurimi kapte vlerën e 30 mijë eurove.

Të kuptuarit e efekteve të synuara të dhurimit filantropik në Kosovë: Afatshkurtër kundrejt ati afatgjatë në vitin 2022

Përdorimi i donacioneve mund të kategorizohet në bazë të efektit të synuar që një donacion ka në çështjen që synon të ndihmojë. Rrjedhimisht, përdorimi i donacioneve kategorizohet si i njëhershëm ose afatgjatë. Dhurimet afatgjata i referohen mbështetjes që supozohet t’u ofrojë përfituesve zgjidhje strategjike për problemet e tyre, ndërsa mbështetja e njëhershme ka një efekt afatshkurtër dhe adreson simptomat e një problemi, por jo shkakun themelor.

Gjatë tetë viteve të fundit, është shënuar një rritje dhe më pas një rënie në nivelet përkatëse të dhurimit strategjik, duke filluar nga 43,6% në vitin 2019 deri në 15,5% të regjistruar në vitin 2022. Niveli i dhurimit strategjike nuk është tregues i cilësisë së dhurimit filantropike, por më shumë është një reflektim i kushteve socio-ekonomike në vend dhe disponueshmërisë së burimeve për të adresuar njëkohësisht ndikimet afatshkurtra dhe afatgjata.

Zbërthimi i dhurimit me efekt afatshkurtër në vitin 2022

Efekti i dhurimit afatshkurtër në Kosovë përbën 81,3% të të gjitha rasteve të dhurimit dhe 65,4% e shumës totale të dhuruar në vitin 2022.

Për sa i përket donacioneve me efekt afatshkurtër, 33,2% ishin ofrimi i mbështetjes humanitare (ushqime, para dhe mallra në natyrë për individë dhe familje). Furnizimet dhe materialet harxhuese përbënin 31% të të gjitha donacioneve me efekt afatshkurtër, ndërsa banesat individuale përbënin 26,6% të këtij totali. Trajtimet dhe procedurat mjekësore përbënin 9,2% të efektit të përgjithshëm afatshkurtër të dhurimit në Kosovë.

Për sa i përket vlerës së donacioneve, përqindja më e lartë (41%) është ndarë për sigurimin e banesave individuale, e ndjekur nga 11,9% për trajtimet dhe procedurat mjekësore.

Zbërthimi i dhurimit me efekt afatgjatë në vitin 2022

Donacionet strategjike, ose dhurimi me synimin për efekt afatgjatë, mund të ndahet në një sërë përdorimesh të donacioneve, duke përfshirë blerjen e pajisjeve, sigurimin e stipendioneve ose bursave, ofrimin e shërbimeve dhe investimet kapitale.

Efektet e donacioneve afatgjata përbënte 15,5% të rasteve të dhurimit dhe 29,3% të shumës së dhuruar në vitin 2022. Përdorimi më i shpeshtë i donacioneve ishte pajisjet (46,2% e rasteve) pasuar nga bursat (37,8%).

Megjithatë, sa i përket shumës së dhuruar, 97,5% e donacioneve të destinuara për efekt afatgjatë janë bërë në formën e pajisjeve. Shembuj të donacioneve të pajisjeve të bëra në vitin 2022 përfshijnë pajisjet arsimore (laptop, kompjuterë, monitorë), pajisje mjekësore (shtretër spitalor, automjete ambulancash, makina diagnostikuese) dhe pajisje adaptive për personat me aftësi të kufizuara.

Efektet e synuara të dhurimit sipas kategorive të pranuesve

Më shumë se 43% e të gjithë donacioneve strategjike në vitin 2022 iu drejtua individëve dhe familjeve si pranues, me përdorimin parësor të donacioneve ishin bursat.

Gati 59% e efektit afatshkurtër të dhurimit u programua përmes organizatave jofitimprurëse në vitin 2022, me përdorimin parësor të donacioneve që ishin trajtimet mjekësore dhe siguri i furnizimeve dhe materialeve harxhuese.

Përdorimi i donacioneve nga kategoria e pranuesve

Të gjitha 100% e bursave dhe 65,3% e mbështetjes humanitare iu dhanë drejtpërdrejt individëve dhe familjeve.

Gjithsej 88,9% e shërbimeve, 72,4% e furnizimeve dhe materialeve harxhuese, 71% e trajtimeve mjekësore dhe 68,3% e donacioneve për strehim individual i janë dhënë një organizate jofitimprurëse për të programuar dhe për të arritur përfituesit përfundimtarë dhe jo drejtpërdrejt përfituesit përfundimtarë.

Shembuj të dhurimit

Me mbështetjen e donatorëve të ndryshëm, Shoqata Jetimët e Ballkanit shpërndau 122 shtretër dhe pajisje ndihmëse që përfshinin karroca, paterica, mbështetëse për hecje dhe pajisje fizioterapie në komunën e Kaçanikut dhe shoqatave Heroinat dhe Handikos Suhareke.

Januz Mustafa, shofer taksie nga Ferizaj, ka hapur kuzhinë humanitare me rastin e Ramazanit. Fondet e nevojshme për sigurimin e ushqimit – rreth 120 euro për çdo vakt – u mbledhën nga Januzi me ndihmën e familjes dhe miqve. Në sajë të punës së kuzhinës humanitare, gjatë muajit të Ramazanit janë siguruar ushqime ditore për rreth gjashtëdhjetë familje me status të dobët social nga Ferizaj.

Dhurimi i 122 shtretërve dhe pajisjeve ndihmëse

Kuzhinë humanitare

kosovadhuron.org

Ky raport është bërë i mundur nga mbështetja bujare e popullit amerikan nëpërmjet Agjencisë së Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID). Përmbajtja është përgjegjësi e Catalyst Balkans dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e USAID-it ose të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara.

Programi për Angazhim Qytetar në Kosovë është një iniciativë pesë vjeçare zbatuar nga Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile (KCSF) në partneritet me Agjencinë e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar (USAID).